

Szczecin / środa, 4 września 2024 r.

P E T Y C J A

Do: Rady Miasta Szczecin
pl. Armii Krajowej 1, 70-456 Szczecin

W sprawie: podjęcia uchwały o wygaśnięciu mandatu radnych
Wiktorii Rogaczewskiej i Jolanty Balickiej.

Na podstawie art. 63 Konstytucji RP oraz art. 2 ust. 3 Ustawy o petycjach, w związku z art. 24e Ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 383 Kodeksu wyborczego, w interesie publicznym żądam podjęcia uchwały o wygaśnięciu mandatu radnej Wiktorii Rogaczewskiej oraz radnej Jolanty Balickiej, z powodu podejmowania dodatkowych zajęć mogących podważyć zaufanie wyborców do wykonywania mandatu, a tym samym, naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach działalności.

UZASADNIENIE:

Radna Koalicji Obywatelskiej Wiktoria Rogaczewska trzy dni po wyborach samorządowych, które odbyły się 7 kwietnia, otrzymała posadę w miejskiej spółce w Szczecinie - Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji. Samo zaprzysiężenie nastąpiło 7 maja i od tego czasu W. Rogaczewska oficjalnie zaczęła pełnić mandat radnej. Pomimo, że formalności związane z zatrudnieniem zostały uzupełnione przed objęciem mandatu, W. Rogaczewska kontynuuje pracę w ZWiK już jako radna.

Natomiast radna Koalicji Samorządowej Jolanta Balicka, jak można dowiedzieć się z lokalnych mediów, od 3 czerwca 2024 r. posiada etat w Fabryce Wody. Wcześniej pracowała w Technoparku Pomerania.

Naruszenie przepisów prawnych:

Zgodnie z art. 24e Ustawy o samorządzie gminnym, radni nie mogą podejmować dodatkowych zajęć, które mogą podważyć zaufanie wyborców do wykonywania mandatu. Zatrudnienie radnych w miejskich spółkach, które są bezpośrednio powiązana z działalnością samorządu i na które działania radni mogą mieć wpływ,

stwarza realne ryzyko konfliktu interesów. Taka sytuacja narusza zasadę niezależności radnych oraz może budzić wątpliwości co do obiektywności i przejrzystości podejmowanych przez nich decyzji.

Jakkolwiek Ustawa o samorządzie gminnym nie wprowadza legalnej definicji "dodatkowych zajęć", to jednak nie powinno budzić wątpliwości, że chodzi tu o każdy przejaw aktywności zarobkowej lub niezarobkowej radnego, która podważa zaufanie wyborców do wykonywanego przezeń mandatu w świetle zobowiązań wynikających z roty ślubowania. Według omawianego przepisu, ma to być zajęcie dodatkowe wobec pełnionej funkcji radnego i bez znaczenia prawnego pozostaje to, czy radny tę aktywność rozpoczął w trakcie sprawowania mandatu, czy też ją kontynuuje. (por. II OSK 2318/11 – Wyrok NSA z 2012-01-10)

Wyraźne naruszenie przepisów Ustawy polega w opisywanych sytuacjach na:

1. Bezpośrednim powiązaniu z miejską spółką: ZWiK czy Fabryka Wody są spółkami miejskimi, nad którymi nadzór sprawuje miasto, a decyzje podejmowane przez Radę Miasta mogą bezpośrednio wpływać na funkcjonowanie tych spółek. Radne Rogaczewska i Balicka, będąc zatrudnione w tych spółkach, znajdują się w sytuacji, w której ich interesy zawodowe mogą kolidować z obowiązkami wynikającymi z pełnienia mandatu radnych. W takiej sytuacji, istnieje uzasadniona obawa, że radne Rogaczewska i Balicka, podejmując decyzje jako radne, będą kierować się interesem swojego pracodawcy, co stoi w sprzeczności z zasadą obiektywności i niezależności.

To klasyczny przykład konfliktu interesów, który może wpłynąć na decyzje radnych w Radzie Miasta.

2. Potencjalnych wpływach i naciskach: Jako radne, W. Rogaczewska i J. Balicka mają prawo głosu w sprawach dotyczących miejskich inwestycji, budżetu oraz innych decyzji wpływających na funkcjonowanie ZWiK i Fabryki Wody. Pozostawanie w zatrudnieniu w tych spółkach budzi uzasadnione wątpliwości co do bezstronności działań i decyzji radnych, szczególnie gdy mogą one wpływać na ich pracodawcę.

Radne, zatrudnione w spółkach miejskich, są narażone na bezpośrednie i pośrednie wpływy swojego pracodawcy, co może skutkować sytuacją, w której ich decyzje jako radnych nie będą podejmowane w pełni niezależnie. Nawet jeśli radne Rogaczewska i Balicka formalnie wyłącza się z głosowań dotyczących ich pracodawcy, sama obecność w Radzie Miasta jako pracownik spółki miejskiej stwarza potencjalne ryzyko lobbingu, nacisków i podejrzeń o faworyzowanie interesów spółki kosztem interesu publicznego.

3. Podważeniu zaufania publicznego: Zaufanie wyborców do ich reprezentanta opiera się na przejrzystości i niezależności działań radnego. Zatrudnienie radnych w miejskich spółkach w sposób oczywisty podważa zaufanie wyborców, którzy mogą słusznie obawiać się, że decyzje radnych są motywowane interesami

osobistymi, a nie dobrem wspólnoty lokalnej. W sytuacji, gdy istnieje ryzyko, że działania radnych mogą być postrzegane jako korzystne dla ich pracodawcy, nie można mówić o zachowaniu wymaganej przez prawo bezstronności.

Sytuacja, w której radna jest jednocześnie pracownikiem spółki, nad którą pośrednio sprawuje kontrolę jako członek Rady Miasta, stwarza realne ryzyko nieprzejrzystości i podważa wiarygodność jej działań publicznych. Tego rodzaju naruszenie nie tylko podważa zaufanie do osoby radnej, ale także rzutuje na wizerunek całej Rady Miasta, która powinna dążyć do zachowania najwyższych standardów etycznych.

4. Możliwości wywierania wpływu na procesy rekrutacyjne i kariery zawodowe w spółkach: Jako radne, Rogaczewska i Balicka mogą mieć wpływ na działania personalne w spółkach, w których są zatrudnione, takie jak awanse, rekrutacje czy polityka kadrowa. Istnieje ryzyko, że ich pozycja jako radnych może być wykorzystywana do wywierania wpływu na decyzje personalne, co stwarza dodatkowy konflikt interesów i budzi wątpliwości co do etyczności ich postępowania.

Taki wpływ może również stwarzać presję na innych pracowników spółki oraz sugerować, że stanowiska i decyzje są powiązane z wpływami politycznymi, a nie z merytorycznymi kwalifikacjami.

5. Naruszeniu zasad etyki i przejrzystości: Ustawa o samorządzie gminnym nakładają na radnych obowiązek przestrzegania standardów etycznych, w tym unikania wszelkich działań, które mogą budzić podejrzenia o konflikt interesów. Zatrudnienie w spółce miejskiej może być postrzegane jako sprzeczne z zasadami etyki, które wymagają od radnych pełnej przejrzystości i niezależności od podmiotów, które mogą być beneficjentami ich decyzji.

Brak rezygnacji z zatrudnienia w miejskiej spółce może świadczyć o ignorowaniu przez radne zasad etycznych i norm prawnych, które mają na celu zapobieganie korupcji i faworyzowaniu.

6. Ryzyku nierównych szans i uprzywilejowania: Praca radnych w spółkach podlegających miastu może prowadzić do sytuacji, w której te spółki będą postrzegane jako uprzywilejowane w procesie podejmowania decyzji przez Radę Miasta. To narusza zasadę równego traktowania wszystkich podmiotów działających na terenie miasta, ponieważ inne podmioty nie mają możliwości wpływu na decyzje Rady Miasta przez swoich pracowników.

7. Niejasności co do priorytetów i lojalności: Radne, pracując w miejskiej spółce, znajdują się w sytuacji, w której ich lojalność jest podzielona między obowiązki zawodowe wobec pracodawcy a obowiązki wobec mieszkańców, którzy powierzyli mandat. Taka niejasność co do priorytetów stwarza ryzyko podejmowania decyzji, które nie będą w pełni służyły dobru publicznemu, lecz mogą faworyzować pracodawcę. To z kolei prowadzi do naruszenia zasady, że radny powinien działać w sposób wyłącznie ukierunkowany na dobro wspólnoty samorządowej.

8. Narażeniu na zależności ekonomiczne od podmiotów miejskich: Funkcja radnej powinna być w pełni niezależna od działalności podmiotów miejskich, aby zapewnić przejrzystość i brak jakichkolwiek powiązań, które mogłyby wpływać na proces decyzyjny w organach samorządowych (np. głosowanie nad prezydenckimi projektami uchwał w obawie utraty pracy w spółce tj. uzależnienie ekonomiczne od władzy wykonawczej).

W tym przypadku dochodzi do takiego naruszenia, że radny nie powinien prowadzić działalności, które poprzez powiązania właścicielskie, mogą być zależne od decyzji organów wykonawczych samorządu, od których radny powinien być niezależny. (zob. II SA/Po 927/21 – Wyrok WSA w Poznaniu)

Zgodnie z art. 383 § 1 pkt 5 Kodeksu wyborczego, mandat radnego wygasa w przypadku naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych funkcji lub działalności, które mogłyby wpłynąć na bezstronność i niezależność radnego. Te "określone funkcje lub działalności" dotyczą przypadków, w których prawo wyraźnie zabrania radnym łączenia mandatu z innymi rolami czy działaniami, aby uniknąć konfliktu interesów oraz zagwarantować, że funkcje publiczne są sprawowane z należytą bezstronnością i niezależnością. O tym dokładnie mówi art. 24e Ustawy o samorządzie gminnym. Zatrudnienie radnej Rogaczewskiej i Balickiej w miejskiej spółce jest dokładnie taką działalnością, która stoi w sprzeczności z pełnieniem mandatu radnej w sposób niezależny i obiektywny, co zostało wykazane powyżej. Zgodnie z przepisami prawa, powinno to skutkować wygaśnięciem mandatu.

Podsumowanie:

Biorąc pod uwagę wyżej przedstawione okoliczności, bezsprzeczne jest, że doszło do naruszenia przepisów dotyczących konfliktu interesów oraz podważenia zaufania wyborców do wykonywania mandatu przez radną Wiktorię Rogaczewską oraz radną Jolantę Balicką, dlatego stanowczo żądam wygaszenia ich mandatów.

Na podstawie art. 4 ust. 3 Ustawy o petycjach, wyrażam zgodę na publikację na stronie internetowej Urzędu, mojego imienia i nazwiska, w związku z art. 8 ust. 1 Ustawy.

Z wyrazami szacunku,

/-/ *Damián Dobrucki*
Dobrucki